

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΑΓΟΡΑ – ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Να ορίσετε την έννοια της “αγοράς”.

2. Να συμπληρώσετε τα κενά:

α) Στην αγορά συναντώνται οι **αγοραστές** με τους **πωλητές**

β) Η τιμή κάθε αγαθού διαμορφώνεται στην αγορά από το συσχετισμό μεταξύ **προσφοράς** και **ζήτησης**

γ) Η πιο συνηθισμένη μορφή αγοράς είναι ο **μονοπωλιακός ανταγωνισμός**

δ) Η πιο ασύμφορη μορφή αγοράς για τους καταναλωτές είναι **το μονοπώλιο**

3. Γράψετε δίπλα σε κάθε πρόταση **ΟΡΘΟ** ή **ΛΑΘΟΣ**.

α) Στον τέλειο ανταγωνισμό κανένας δεν μπορεί να πωλεί πιο ακριβά από τους άλλους.

ΟΡΘΟ

β) Η μονοπωλιακή επιχείρηση καθορίζει η ίδια την τιμή πώλησης του προϊόντος της.

ΟΡΘΟ

γ) Σκοπός των κρατικών μονοπωλίων είναι η μεγιστοποίηση των κερδών τους.

ΛΑΘΟΣ

δ) Η διαφήμιση είναι απαραίτητη σε όλες τις μορφές αγοράς.

ΛΑΘΟΣ

4. Να γράψετε δίπλα από κάθε μορφή αγοράς τα χαρακτηριστικά της.

Ομοιογενή προϊόντα Έντονη διαφήμιση Μεγάλος αριθμός πωλητών Διαφοροποιημένα προϊόντα Ενιαία τιμή πώλησης Η πιο συνηθισμένη μορφή αγοράς Υπαρξη μεγάλου ανταγωνισμού	Δύσκολη είσοδος στον κλάδο Διαφοροποίηση τιμών Έλλειψη ανταγωνισμού Πληροφοριακή διαφήμιση Ένας πωλητής Η επιχείρηση καθορίζει την τιμή Μικρός αριθμός επιχειρήσεων
---	---

Τέλειος Ανταγωνισμός: **Ομοιογενή προϊόντα**

Ενιαία τιμή πώλησης

Μεγάλος αριθμός πωλητών

Υπαρξη μεγάλου ανταγωνισμού

Μονοπωλιακός

Ανταγωνισμός: **Διαφοροποιημένα προϊόντα**
Έντονη διαφήμιση
Η πιο συνηθισμένη μορφή αγοράς
Διαφοροποίηση τιμών

Μονοπώλιο: **Έλλειψη ανταγωνισμού**
Πληροφοριακή διαφήμιση
Ένας πωλητής
Η επιχείρηση καθορίζει την τιμή

Ολιγοπώλιο: **Ομοιογενή προϊόντα ή διαφοροποιημένα προϊόντα**
Δύσκολη η είσοδος στο κλάδο
Μικρός αριθμός επιχειρήσεων

5. Να γράψετε σε ποια μορφή αγοράς ανήκουν οι παρακάτω κλάδοι:

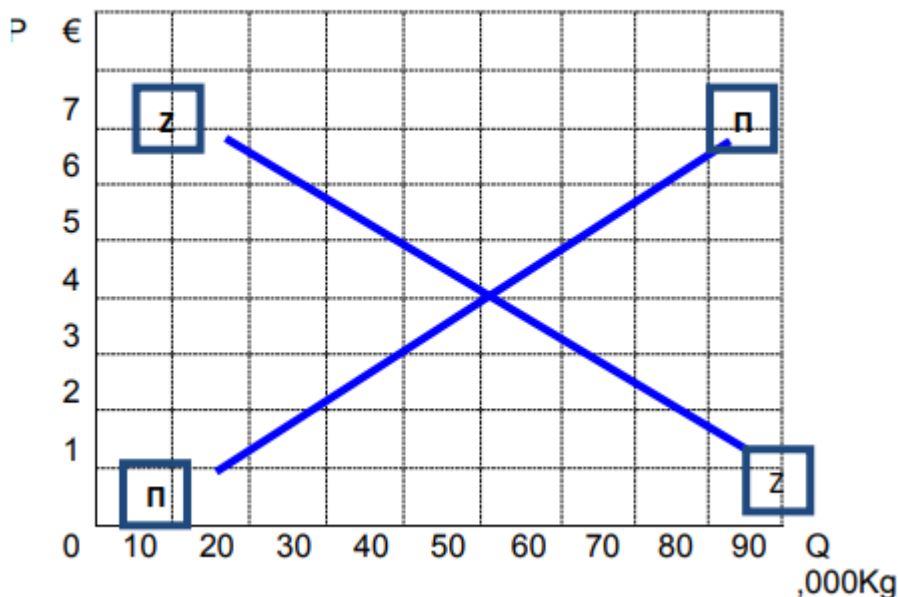
- α) Παραγωγή αμυγδάλων **Τέλειος ανταγωνισμός**
- β) Παραγωγή ηλεκτρισμού **Μονοπώλιο**
- γ) Εταιρείες εισαγωγής πετρελαίων **Ολιγοπώλιο**
- δ) Βιομηχανία Έξυπνων τηλεφώνων **Ολιγοπώλιο**
- ε) Οινοποιία **Μονοπωλιακός ανταγωνισμός**
- στ) Βιομηχανία παπουτσιών **Μονοπωλιακός ανταγωνισμός**
- ζ) Παραγωγή πατατών **Τέλειος ανταγωνισμός**
- η) Ταχυδρομικές υπηρεσίες **Μονοπώλιο**
- θ) Βιομηχανία χημικών σκευασμάτων **Ολιγοπώλιο**

6. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις:

- α) Η καμπύλη ζήτησης δείχνει πώς μεταβάλλεται η **ζητούμενη ποσότητα** ενός αγαθού όταν μεταβάλλεται η **τιμή** νοουμένου ότι οι άλλοι παράγοντες μένουν αμετάβλητοι.
- β) Όσο αυξάνεται η τιμή, η ζητούμενη ποσότητα **μειώνεται** ενώ όσο μειώνεται η τιμή, η ζητούμενη ποσότητα **αυξάνεται**
- γ) Όσο αυξάνεται η τιμή ενός αγαθού, η προσφερόμενη ποσότητα **αυξάνεται** και αντίστροφα.
- δ) Η τιμή στην οποία η ζητούμενη ποσότητα εξισώνεται με την προσφερόμενη ποσότητα ονομάζεται **τιμή ισορροπίας**.

7. Με βάση το παρακάτω διάγραμμα συμπληρώστε τα κενά στις προτάσεις που ακολουθούν:

Διάγραμμα

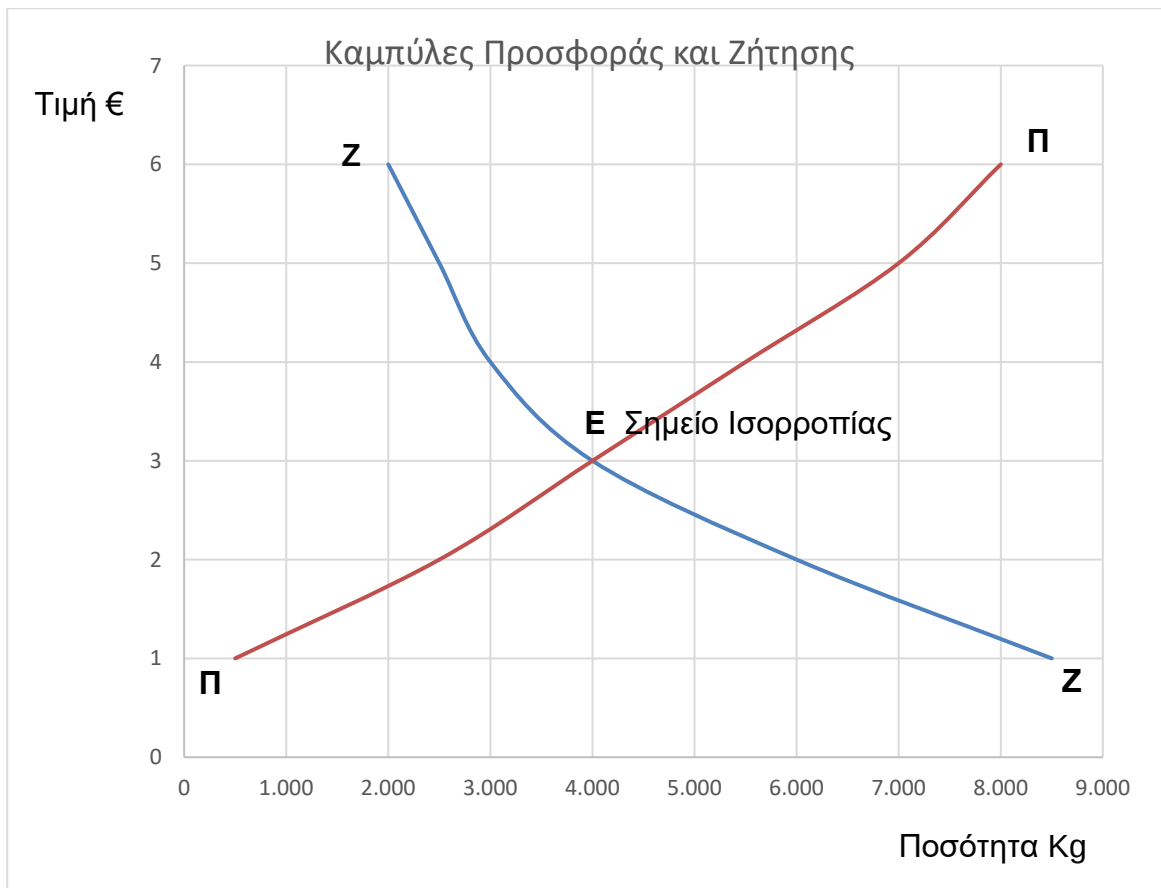
α) Η τιμή ισορροπίας είναι **€4** επειδή στην τιμή αυτή εξισώνεται η **προσφερόμενη ποσότητα** με τη **ζητούμενη ποσότητα**

β) Σε τιμή €5 οι παραγωγοί θα ήταν διατεθειμένοι να πουλήσουν **60,000kg**, ενώ οι καταναλωτές θα ήταν διατεθειμένοι να αγοράσουν **40,000 kg**. Επομένως δημιουργείται **πλεόνασμα προσφοράς**

γ) Σε τιμή €2 η ζητούμενη ποσότητα είναι **μεγαλύτερη** από την προσφερόμενη, δημιουργείται δηλαδή **έλλειψη προσφοράς**.

8. Με βάση τον πιο κάτω πίνακα να σχηματίσετε τις καμπύλες Ζήτησης και Προσφοράς του αγαθού Χ και να δείξετε το σημείο ισορροπίας

Τιμή €	Ζητούμενη Ποσότητα (kg)	Προσφερόμενη ποσότητα (kg)
6	2 000	8 000
5	2 500	7 000
4	3 000	5 500
3	4 000	4 000
2	6 000	2 500
1	8 500	500

Το σημείο ισορροπίας είναι το σημείο **Ε** που τέμνονται η καμπύλη της ζήτησης με την καμπύλη της προσφοράς. Δηλαδή σε τιμή €3 η ζητούμενη και η προσφερόμενη ποσότητα είναι η ίδια 4 000 kg.

Η τιμή ισορροπίας είναι **€3**

Η ποσότητα ισορροπίας είναι **4 000 kg**.

9. Να συμπληρώσετε:

α) Εκτός από την τιμή, η ζήτηση και η προσφορά ενός αγαθού επηρεάζονται και από άλλους παράγοντες, όπως:

Ζήτηση

- α) Τα εισοδήματα των καταναλωτών
- β) Τις τιμές των υποκατάστατων αγαθών (το βοδινό κρέας με το χοιρινό ή το κοτόπουλλο)
- γ) Τις προτιμήσεις των καταναλωτών, που επηρεάζονται από τη διαφήμιση, τη μόδα κ.ά.
- δ) Τις προσδοκίες των καταναλωτών (προσδοκία για μείωση των τιμών στις εκπτώσεις)

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο χωρίς σχετική άδεια από το Συγγραφέα.

Προσφορά

- α) Την εξέλιξη της τεχνολογίας,
- β) Τις τιμές των άλλων αγαθών που μπορούν να παραχθούν με τα ίδια μέσα, δηλαδή με τους ίδιους συντελεστές παραγωγής (να καλλιεργήσουν σιτάρι αντί κριθάρι)
- γ) Τις καιρικές συνθήκες, προκειμένου για γεωργικά προϊόντα,
- δ) Τις προσδοκίες των παραγωγών, κ.τ.λ.

β) Στο διάγραμμα των καμπυλών ζήτησης και προσφοράς όλοι οι άλλοι παράγοντες εκτός της τιμής θεωρούνται **αμετάβλητοι**.

10. Να συμπληρώσετε ΟΡΘΟ ή ΛΑΘΟΣ.

- α) Η προσφορά ενός αγαθού αυξάνεται όταν αυξάνεται η τιμή του ΟΡΘΟ
- β) Η σχέση τιμής και ζητούμενης ποσότητας είναι θετική. ΛΑΘΟΣ
- γ) Η καμπύλη της ζήτησης έχει κλίση από πάνω αριστερά προς τα κάτω και δεξιά. ΟΡΘΟ
- δ) Η ζητούμενη ποσότητα ενός αγαθού μπορεί να είναι μεγαλύτερη από την προσφερόμενη ποσότητά του. (Όταν δεν υπάρχει ικανοποιητική προσφορά) ΟΡΘΟ

11. Σύμφωνα με τον Δείκτη Τιμών ακινήτων κατά το Γ' τρίμηνο του 2015

καταγράφονται σημαντικές μειώσεις στις τιμές των ακινήτων παγκύπρια σε όλες τις μεγάλες αστικές περιοχές, και σε όλες τις κατηγορίες, παρόλο που ο βαθμός πτώσης είναι χαμηλότερος από τα προηγούμενα τρίμηνα. Οι επαρχίες Πάφου, Λάρνακας και Αμμοχώστου έφτασαν στο κατώτερο σημείο.

- α) Να αναφέρετε τους παράγοντες που επηρεάζουν τη Ζήτηση και την Προσφορά των ακινήτων.
- β) Να εξηγήσετε γιατί οι τιμές των ακινήτων στην Κύπρο μειώθηκαν τα τελευταία πέντε χρόνια.
- γ) Πιστεύετε ότι οι τιμές θα μείνουν οι ίδιες τα επόμενα πέντε χρόνια; Να εξηγήσετε.

α)

Οι παράγοντες που επηρεάζουν την προσφορά των ακινήτων είναι:

- 1) Η διαθεσιμότητα της γης
- 2) Το κατασκευαστικό κόστος

Οι παράγοντες που επηρεάζουν την Ζήτηση των ακινήτων είναι:

- 1) Το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών
- 2) Το κόστος δανεισμού
- 3) Το φορολογικό καθεστώς
- 4) Η σύνθεση του πληθυσμού

β) Οι τιμές των ακινήτων στην Κύπρο μειώθηκαν:

1) Λόγω της οικονομικής ύφεσης:

i) Μειώθηκαν δραματικά τα ίδια Κεφάλαια (λόγω της απομείωσης των Καταθέσεων) για επενδύσεις σε ακίνητα.

ii) Μειώθηκαν επίσης τα δανειστικά κεφάλαια, λόγω των περιορισμών που επέβαλαν σε αυτά οι Τράπεζες.

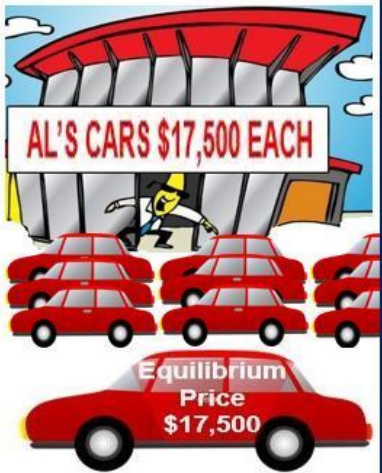
2) Λόγω του μη ενδιαφέροντος επενδυτών από το εξωτερικό να επενδύσουν σε ακίνητα στην Κύπρο (Ασταθής οικονομική κατάσταση).

Με αποτέλεσμα να υπάρχει πλεόνασμα προσφοράς ακινήτων (Κτίσματα των τελευταίων χρόνων που έμειναν απούλητα και πρόσφατα ξενοικιασμένα ακίνητα για πώληση) και έλλειμμα ζήτησης ακινήτων τόσο από τους Κύπριους όσο και από τους ξένους.

γ) Οι τιμές των ακινήτων δεν θα μείνουν οι ίδιες αλλά θα αυξηθούν λόγω του ότι η οικονομία της Κύπρου άρχισε να σταθεροποιείται με προοπτική να ακολουθήσει ανάπτυξη. Οι Κύπριοι και ξένοι επενδυτές ακινήτων θα εμπιστευτούν την Κυπριακή Οικονομία και θα επενδύσουν σε ακίνητα. Θα υπάρξει αύξηση της Ζήτησης και κατά συνέπεια αύξηση στις τιμές των ακινήτων.

12. Δίνεται ο πιο κάτω πίνακας για μια υποτιθέμενη αγορά αυτοκινήτων:

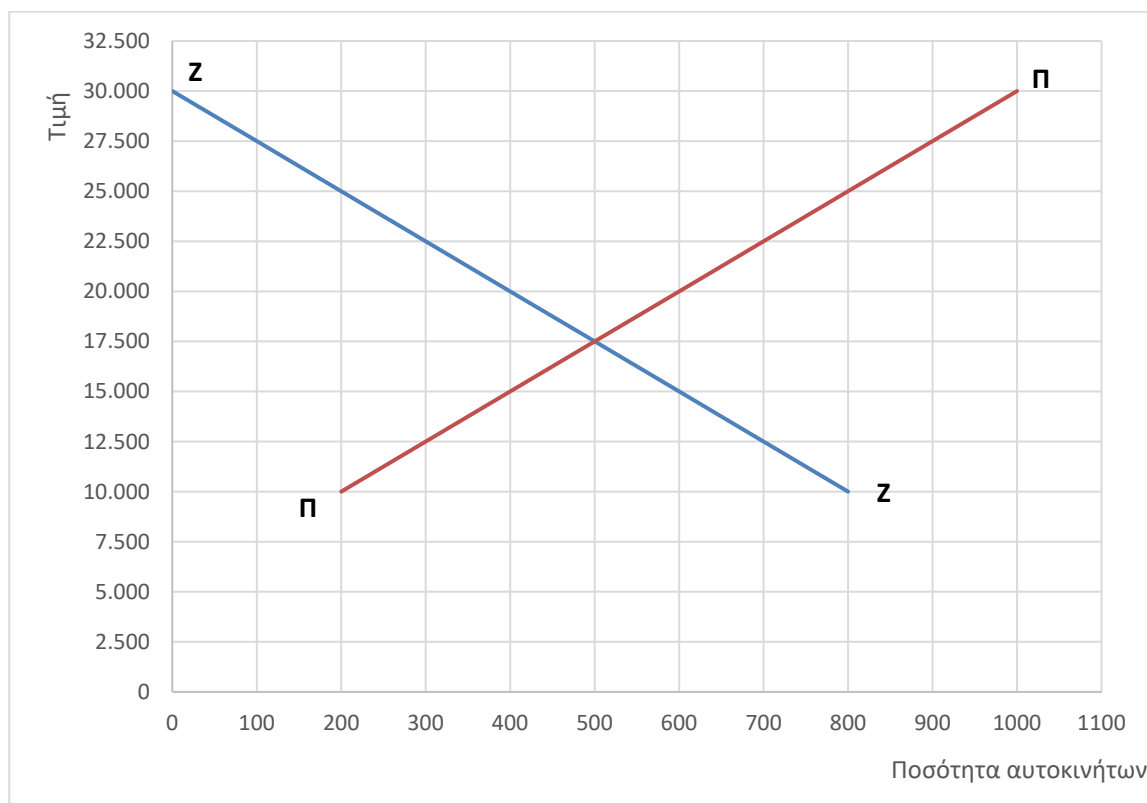
Market Equilibrium		
Retail Price	Quantity Demanded	Quantity Supplied
\$30,000	0	1,000
\$27,500	100	900
\$25,000	200	800
\$22,500	300	700
\$20,000	400	600
\$17,500	500	500
\$15,000	600	400
\$12,500	700	300
\$10,000	800	200

α) Η τιμή ισορροπίας είναι **\$17,500** και η ποσότητα ισορροπίας είναι **500 αυτοκίνητα**

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο χωρίς σχετική άδεια από το Συγγραφέα.

β) Να σχηματίσετε τις καμπύλες Προσφοράς και Ζήτησης των αυτοκινήτων

γ) Αν η τιμή των αυτοκινήτων είναι \$25.000, στην αγορά παρατηρείται **πλεόνασμα** προσφοράς, γιατί η ζητούμενη ποσότητα είναι **200 αυτοκίνητα**, ενώ η προσφερόμενη ποσότητα είναι **800 αυτοκίνητα**

δ) Πώς θα αντιδράσουν οι παραγωγοί και πώς θα αποκατασταθεί η ισορροπία στην αγορά;

Οι παραγωγοί επειδή θέλουν να πουλήσουν το πλεόνασμα των προϊόντων τους, θα αναγκαστούν να μειώσουν την τιμή του αγαθού. Με τη μείωση της τιμής αυξάνεται η ζητούμενη ποσότητα, ενώ η προσφερόμενη ποσότητα μειώνεται, ώσπου να εξισωθούν και να καταλήξουν στο σημείο ισορροπίας.

ε) Αν η τιμή των αυτοκινήτων είναι \$12.500, στην αγορά παρατηρείται **έλλειμμα** προσφοράς, γιατί η ζητούμενη ποσότητα είναι **700 αυτοκίνητα**, ενώ η προσφερόμενη ποσότητα είναι **300 αυτοκίνητα**

ζ) Πώς θα αντιδράσουν οι παραγωγοί και πώς θα αποκατασταθεί η ισορροπία στην αγορά;

Οι παραγωγοί βλέπουν ότι υπάρχουν πολλοί καταναλωτές που θέλουν να αποκτήσουν το προϊόν και έτσι αυξάνουν την τιμή. Με την αύξηση της τιμής μειώνεται η ζητούμενη ποσότητα, ενώ η προσφερόμενη ποσότητα αυξάνεται, ώσπου να εξισωθούν και να καταλήξουν στο σημείο ισορροπίας.

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο χωρίς σχετική άδεια από το Συγγραφέα.